

PROPELLERBLADET

Organ för FFVs kamratförening

Nr 77 Årgång 66

2015

PROPELLERBLADET

Organ för FFV Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare:

Leif T Larsson

I redaktionen ingår:

Styrelsen

Föreningens styrelse:

* Ordförande: 6336

Leif T Larsson, Elektriska Gatan 33, 137 97 Årsta Havsbad. 070 – 871 23 24

* V ordförande: 6060

Bengt Svensson, Skogslundsvägen 4, 732 48 Arboga. 0589 – 132 14

* Kassör: 5746

Rolf Olsson, Turedalsgatan 42, 732 31 Arboga. 070 – 551 35 48

* Sekreterare: 5858

Åke Tedesjö, Mastvägen 30, 723 48 Västerås. 021 – 80 40 88

* Ledamot: 6441

Carl-Gustav Carlsson, Hässelby Rytterne, 725 92 Västerås. 0220 – 420 92

* KFUK-KFUMs representant:

Larsowe Roman, Kungsfågelgatan 14, 724 69 Västerås. 073 – 616 83 34

* Suppleant: 5325

Jan Welin, Vretvägen 35, 732 32 Arboga. 0589 – 136 49

* Suppleant: 5716

Per Åke Angelöf, Ekholmsvägen 74C, 589 25 Linköping. 013 – 15 12 02

Medlemsavgiften för år 2016 är 100:- (Etthundra kronor)

PlusGiro: 34 02 04 - 7

Hemsida: <http://www.ffvk.se>

E-post: ffvk@ffvk.se

Flygförvaltningens Verkstadsskolas Kamratförening.

Omslagsbild: 6451 Lars-Göran Littfjäll och 6450 Hans Eneroth kikar ut i vårsolen på Lövudden.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sid 1	FFVK		Styrelsen
Sid 2	Mitt livs historia del 3	6146	Torsten Nilsson
Sid 7	Från BESK till interaktiv multimedia för utbildning	4825	Åke Rinneby
Sid 11	53-or fortsätter med sina egna träffar	5312	Torbjörn Kjellin
Sid 14	Mitt liv – del 4	4706	Göran Ekelund
Sid 23	Det var så det började	5858	Åke Tedesjö
Sid 25	En vit vecka i marktelereparatörernas liv	5205	K-G Andersson
Sid 35	Östersundsträffen 2015	5732	Kjell Landgren
Sid 36	Vi blickar in i framtiden	5858	Åke Tedesjö
Sid 38	En helt annan historia	6146	Torsten Nilsson
Sid 41	Lövudden i förändring	5858	Åke Tedesjö
Sid 43	Föreningsfakta 2015	5746	Rolf Olsson
Sid 43	Inbjudan till kamratträff 2016		Styrelsen
Sid 44	IN MEMORIA		

Propellerbladet och Namnförteckning 2015

I skrivande stund har vintern börjat smyga ned över landet samtidigt som årets medeltemperatur är på väg upp mot en ny toppnotering.

Mycket är upp och ned med vad som händer med och på moder jord – många människor tvingas till flykt för ett nytt liv – och några av alla ensamkommande ungdomar hamnar på vårt gamla elevhem på Lövudden, mer om detta längre fram i tidningen.

När vi på vår tid anlände till elevhemmet för att börja på skolan var det ju frivilligt men blev ändå en stor förändring och starten på en ny fas i livet – dags då att träffas och minnas igen vid kamratträffen, som vi denna gång har lagt fast till den 28-29 maj 2016.

Lövuddens huvudbyggnad saknar för tillfället fast hyresgäst varför vi bokat och hoppas på att kunna nyttja lokalerna för både utställning och förtäring, detaljinformation kommer med inbjudan i april.

God Jul och Gott Nytt År!

Styrelsen

Mitt livs historia del 3

I Propellerbladet 1986 skrev jag, 6146 Torsten Nilsson, del 1 av mitt livs historia och 1988 blev det del 2. Jag avslutade del 2 med att skriva att jag slutade på IBM år 1988.

Mitt äktenskap slutade också detta år och jag råkade ut för något som man kallar förändringschock. Då kan man plötsligt hitta på en massa saker och de behöver inte vara genomtänkta alls, men det tänker jag inte berätta här.

Nåväl. Efter 2 år på Monitor ADB-Utveckling fick jag äntligen komma till Backupcentralen på Gärdet. Det hade varit på G tidigare, men då drog jag mig ur på övertid. Jag var nu Utbildningsansvarig. Backupcentralen fungerade som en slags försäkring för företag som drabbats av översvämning, eldsvåda eller terroristbrott. Företagen testade ut sina program på de maskiner BU (denna förkortning kommer jag att använda i fortsättningen). Det fanns ett hotell där personalen från företagen kunde bo, med kök och allt. Har man så mycket och många datorer av alla de slag stående och de inte används till 100%, passade man på att använda dem till ganska avancerade kurser, som normalt inte fanns att tillgå. Vi kunde simulera riktiga fel på stordatorer och kringutrustning som Systemprogrammerare och Operatörer kunde lära sig att lösa och hantera. Jag hade hand om att välja ut lämpliga kurser, göra kurskatalog, göra utskick, ta emot kursanmälningar, genomföra vissa kurser eller se till att få tag i lämpliga lärare, se till att kurserna genomfördes och fakturera företagen för kursen. När jag fick höra att man tänkte knoppa av utbildningsverksamheten startade jag ett aktiebolag, Cominface AB och lämnade offert på att ta hand om hela paketet. Jag skulle få tillgång till kundregistret och hade förutom de tekniska kurserna, tänkt köra kurser för personalen på företagen i mental träning, team-work, m.m. Tyvärr gick hela denna min plan i stöpet. Där satt jag med ett företag, en dator och en företagsbil och hade inget jobb. Jag fick köra de kurser som var planerade för 1990 och en bit in i 1991, men sedan var det över.

Efter skilsmässan hade jag träffat en tjej i Höganäs och vid påsk 1991 packade jag och drog dit. Jag kunde ju lika bra rulla tummarna där som i Hässelby.

Detta var en tung och mörk tid, men jag gav inte upp. Jag hade ju inte tagit Gymnasieexamen, så det fixade jag. Sen kom jag in på en utbildning i Malmö, på

MacMeckarna som hette Ny Informationsteknik. Den var på 15 veckor och handlade om Desk Top Publishing. Vansinnigt roligt. Vi fick lära oss allt som behövdes för att kunna göra hemsidor, göra tryckoriginal, osv. När kursen efter skulle köras blev jag assistent till handledaren som skulle ha den, men efter ett tag visade det sig att han inte klarade av uppdraget, så jag fick ta över. Det var verkligen tufft. Eleverna var kvalificerade och duktiga från flera olika yrkesområden som hade hamnat utanför anställning och nu skulle lära något som kunde ta dem tillbaka in i arbetslivet. Efter den andra kursen fick jag jobba en tid med att lägga upp en personaltidning på "webben". Det var gamla nummer som skulle dit.

Jag pendlade mellan Mölle där jag bodde och Malmö och det var 17 mil om dagen. Ganska segt och jobbigt. Efter Malmötiden hamnade jag i vakuum igen. Vår dotter föddes 1994, blev döpt till Ida. Jag lyckades komma in på en kurs som hette WWW-teknik och där fick jag lära mig en hel del om DOS, servrar, nätverk, m.m. Efter första dagens slut gick jag fram till läraren och sa att jag var intresserad av att jobba med honom. Jag hade redan då startat ett företag, Skåne-Online och höll på med webbdesign. Jag jobbade för honom i 6 månader som en arbetsmarknadsåtgärd och därefter på hans företag och en konsultfirma samtidigt som jag hade mitt eget.

Några år framåt hade jag många kunder och gjorde många hemsidor. En del skaffade nya kodknackare och till slut hade jag för lite att göra.

Då gick jag till arbetsförmedlingen och tittade i en pärm. Två jobb som vaktmästare på skolor var lediga. Det kunde vara något tänkte jag och sökte. Blev kallad till intervju på Adolfbergsskolan i Helsingborg och fick jobbet. Veckan innan jag skulle börja ringde rektorn och undrade om jag kunde tänka mig att ta ett vikariat som slöjdlärare. Skolans dito hade sjukskrivit sig precis innan skolstarten och

hon var utan lärare. ”Klart jag kan”, sa jag direkt, utan att tveka. Tänkte att har jag klarat FFV, så kan jag vara slöjdlärare också. Så fick det bli. Plötsligt hade jag 100% anställning, visserligen bara vikariat, men ändå. Efter att ha försökt anpassa eleverna till min uppfattning om hur det ska gå till på en lektion, meddelade jag rektorn i slutet av terminen att min karriär som slöjdlärare nog var över. Staten hade öronmärkt pengar för satsning på IT i skolorna, kallat Wernersson-pengar, och det innebar att rektorn kunde ge mig en fast anställning på 50% som Datatekniker. Då hade jag min 50% vaktmästartjänst och min nya tjänst = 100%. Det är en bra kombination att jobba som vaktmästare och datatekniker. Man är lite överallt och springer och får bra kontakt med både personal och elever. Under tiden på skolan anpassade jag en kurs för lärarna, ”Datakörkort Light”.

Helsingborgs fullmäktige beslöt 2003 eller 2004 att man skulle bilda en IT-avdelning i kommunen för att sköta datorer och nätverk centralt i stället för att ha anställda på skolor och förvaltningar över hela kommunen. Dessutom byggdes ett fibernät med två noder som skulle transportera och förbinda alla ”lokationer” med varandra. Öresundskraft byggde och skötte plattformen för detta. På varje ställe som skulle anslutas till nätet, installerade man en överlämningsswitch. Alla som hade någon form av fast anställning inom IT fick söka tre jobb i den nya organisationen. Jag sökte Webbtekniker, Servertekniker och Nätverkstekniker.

Då fick jag naturligtvis det jag kunde minst om, alltså Nätverkstekniker. En annan kille anställdes också för detta och han började lite före mig och jag trappade ner mitt arbete på skolan och på våren 2005 var jag så Nätverkstekniker på 100%. Vi gick kurser på Cisco och HP. Öresundskraft använde Cisco som överlämningsswitch och vi körde med HP i fastigheterna. På en del ställen hade man haft egen personal och fått bestämma själv vilka tillverkare som skulle användas och därför blev det lite rörigt ibland, men efterhand byttes det mesta ut till HP-switchar. I datanätet hade vi tre VLAN, Administration för personal, Utbildning för elever och ett VLAN för kontroll och övervakning. Det var ett mycket intressant arbete och jag var på nästan alla ställen i Helsingborgs kommun och installerade utrustning eller felsökte. Vi konfigurerade oftast switcharna på kontoret och åkte ut med dem och satte dem i näten. Det skulle registreras vilken lokation den satt på, i vilket ställ osv. Switcharna hade ju en IP-

adress tilldelad och vi kunde från kontoret kontrollera om de mårde bra genom att köra vissa kommandon till dem.

Helsingborg skulle byta Office-paket och gå från 97-2003 till 2007. Med flera tusen användare och med vetskapen om att Microsoft gjort stora förändringar i Office 2007, blev jag projektledare för att ordna halvdagsseminarier för personalen för att informera om de ändringar som gjorts. Vi använde Lexicon i Malmö och genomförde seminarier för ca 3300 personer på Campus i Helsingborg och på Stadsbiblioteket. Det var intressant att hålla i detta. Det skulle bokas salar och människor, lärare och fika och jag tycker att det gick bra.

Vår kommunikationsdirektör tyckte att jag skulle representera IT-avdelningen i arbetet med att ta fram policys för hur man skulle tackla trakasserier på arbetsplatsen och det var något nytt för mig, men väldigt lärorikt.

2008 fick jag ett jobb direkt under Driftchefen för IT-avdelningen som Informationssamordnare. Man samlar och lägger ju med tiden en massa fakta, tips och info i mappar på olika ställen och nu skulle det rensas och läggas upp på ett nytt sätt. Efter lite kontroverser med olika chefer fick jag nog och sade upp mig till den 30 september 2009. Då hade jag precis fyllt 65, men hade planerat jobba lite till.

Nu blev det inte så.

Jag blev hemförlovad i oktober med full lön året ut och för klumpsumman jag fick köpte jag mig en motorcykel den 4 december (och den körde jag hem i +5 gr). Med mig från Helsingborg fick jag också en mobiltelefon och en bärbar dator.

Jag fick via en kontakt höra att Medborgarskolan körde kurser för seniorer och gick dit för att prata med platschefen och sa att jag var intresserad. En kort tid därefter hörde hon av sig. Läraren hade varit tvungen att sluta och jag fick hoppa in på direkten. Jag körde ett antal kurser, först i Höganäs och sedan även i Ängelholm, tills de beslöt lägga ner verksamheten och centralisera den till större städer, typ Helsingborg. Det blev Datoranvändning Grund och Fortsättning, Bli vän med din dator, Att använda mobilen, Digitalkameran, Bildhantering Grund och Fortsättning och Att göra hemsidor.

Nu hjälper jag folk som vill ha hjälp med datorer och annat hemma hos dem. Jag är Webmaster för Sagabiografen, SPF Seniorerna Höganäs och har några mindre kunder och konstnärer för vilka jag byggt och sköter hemsidor.

Jag har hunnit byta hoj ett par gånger och den nuvarande är en Kawasaki ZX-12R Ninja av år 2000. Med 178 hk (som med Ram Air kan bli 190), är det en raket på två hjul och den gör lite över 300 km/tim om man så vill och vågar.

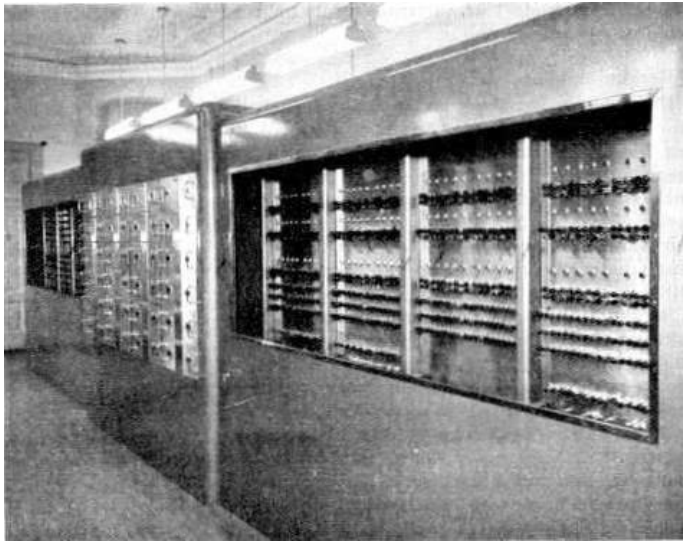

På denna röda raket tog jag mig till kamratträffen och hem igen. Det blev lite för mycket för den bakre delen av kroppen, den man sitter på, men nu har jag snart hämtat mig. Tvättade bort alla de stackars insekterna som hade oturen att vara i vägen på resan och hade sen tänkte slappa idag, men har varit ute på tre små ”jobb”. Hjälpt min äldsta ”kund” som är 95 år med att fixa ett e-brev, klippt gräs hos en dam och fixat ett Word-dokument som krånglade hos den tredje. Livet är härligt och fullt av överraskningar.

Höganäs den 26 maj 2014
6146 Torsten Nilsson

Från BESK till interaktiv multimedia för utbildning

*BESK=Binär Elektronisk
Sekvens Kalkylator*

*Under sommaren och hösten
2007 gick Tekniska Museet ut
med ett upprop i
massmedierna där de
efterlyste svenska folkets
nedtecknade IT-minnen från
perioden 1950-80. Uppropet
gjordes inom ramen för*

*projektet "Från matematikmaskin till IT" och fick ett stort gensvar.
De inskickade berättelserna skildrar minnen från en lång rad
verksamheter och datortillämpningar.*

*Det som uttrycks i minnesberättelserna är författarnas egna
erfarenheter, tankar, resonemang och åsikter och speglar alltså inte
Tekniska museets hållning i olika frågor. Inte heller kan Tekniska
museet garantera berättelsernas sanningshalt, de är inte språk- eller
faktagranskade och ej heller redigerade eller censurerade.*

Följande artikel är ett bidrag från 4825 Åke Rinneby.

När jag läser uppropets minneslista om IT-historia så tolkar jag denna som att den skall handla om personlig nutidshistoria och hur jag har påverkats i mitt arbete och mitt liv med mina kontakter med datorer. När jag läser vad andra insändare har skrivit så saknar jag det personliga utanför datorvärlden. Men jag försöker att följa intentionerna i minneslistan.

Under mina första nio år växte jag upp i en liten by på landet. Gick i B-skola, dvs vi gick varannan dag. Därefter flyttade vi till en mindre stad i närheten, Mjölby. Här gick jag i 7-årig folkskola.

Jag kommer från ett arbetarhem, min far var en duktig metallarbetare. Kunde bl.a. svarva, fräsa, slipa och svetsa. Han arbetade många år som verktygsmakare, där man idag använder datorer vid framställning av verktyg. När vi firade den

dag då han skulle fyllt 100-år överlämnade jag hans ”handdator”, ett skjutmått, till min yngste son att föra vidare som en stafett till kommande generationer.

Det förväntade yrkesvalet från mig själv och mina föräldrar var att som fjortonåring börja arbeta i någon industri på orten. Och det gjorde jag under ett par år.

Av en slump lyssnade min mor på ett radioprogram som hette ”lediga platser” där det annonserades att Flygförvaltningen skulle starta en fyra-årig utbildning till radartekniker i Västerås. Jag hade ingen aning om vad radar var, men jag sökte, blev kallad till test och kom in som en bland 10. Det var ca 2000 som sökte och 200 som testades. Jag var då sexton år.

Nu startade min första kontakt med datorer eller rättare sagt byggstenar i en dator eftersom vi läste mycket pulsteknik.

Efter denna utbildning och militärtjänst inom Flottan som teletekniker, anställning vid Försvarets radioanstalt där jag arbetade med de modernaste radiomottagare som fanns i världen, sökte jag en utannonserad ingenjörstjänst som matematikmaskinskötare på Matematikmaskinnämnden sommaren 1956. Jag hade ingen formell ingenjörsexamen, men chansade. Detta var samtidigt som konstruktionsgänget lämnade BESK och nämnden, vilket andra har berättat om. Jag fick anställningen och arbetade ca två år som maskinskötare och därefter två år som laboratorieingenjör med service o.d. På den tiden förekom inte benämningen ”social kompetens” när man anställde chefer vilket jag upplevde att det märktes ibland på nämnden. Dock hade jag en mycket trivsamt chef i Lars Arosenius.

Efter fyra år på nämnden sökte jag över till försvarsindustrin, Standard radio. Där arbetade jag med styrdatautrustningar till Flp 35 Draken. En liten dator som via radio styrdes från marken och som kunde ge några diskreta kommandon till flygförarna. Här fick jag stor erfarenhet av digitalteknik, typprovningar av utrustningar i värme, kyla, skak och vibrationer. Detta har jag haft mycket nytta av senare.

1964 bildade staten tillsammans med de större teleindustrierna ett bolag, TELUB, i Växjö för underhåll av försvarets telemateriel. Jag var bland de första som anställdes och fick vara med om uppbyggnaden under de första åren. Under tiden

på TELUB fick jag möjlighet att besöka försvarsindustrier inom och utom landet. Jag lärde mig nya utrustningar som försvaret köpt och sedan skrev jag tekniska instruktioner och utbildade personal här i Sverige. I dessa utrustningar ingick mycket data- och digitalteknik. TELUB hade också en inbyggd gymnasieskola där jag undervisade i digital- och radarteknik. Några läroböcker på svenska i dessa ämnen fanns inte på denna tid, varför jag fick skriva dessa själv. Således hade jag nytta av mina datorkunskaper.

1969 fick jag den första utannonserade tjänsten som sjukhusingenjör. Inom sjukvården låg tekniken i sin linda. Här fick jag starta från början med att bygga upp rutiner för underhåll, inköp, manualer och handhavande utbildning. Varje apparat på sjukhuset registrerade jag på ett apparatkort med hål i kanterna. Med hjälp av dessa kunde jag med en sticka relativt lätt sortera vilka apparater som fanns på en viss klinik, hur många Ekg-apparater det fanns och var de fanns, o.s.v.

Några datorer fanns inte!

När persondatorerna kom på 80-talet hade jag underlag och principer för ett inventariesystem.

Sjukvårdspersonalens kunskaper i teknik och medicinteknisk säkerhet var mycket bristfällig. Många olyckor och tillbud inträffade. Att anordna kurser för att utbilda alla tusentals sjukvårdsanställda inom landet var inte genomförbart. Därför avslutade jag min yrkesverksamhet med att ta fram en grundutbildning i

medicinteknisk säkerhet för självstudier.

Tyvärr var jag för tidigt ute. På det tidiga 90-talet fanns inte den datorkunskap hos personalen på sjukhusen som gjorde att CeDric fick sin välförtjänta succé.

Samtidigt som jag arbetade på Matematikmaskinnämnden tog jag en ingenjörsexamen efter fyra års kvällsstudier. Därefter har jag deltagit i ett stort antal utbildningar i bl.a. apparatkunskap. Helt klart har jag blivit inspirerad i min fortsatta yrkesverksamhet av mina år med BESK. Jag har bl.a. fått förmånen att få uppdrag av WHO för jobb på Filippinerna under något år och haft uppdrag hos Socialstyrelsen.

Socialt för övrigt så har jag naturligtvis påverkats. Om det har berott på den allmänna samhällsutvecklingen eller att jag tidigt kom i kontakt med datorer är osäkert. Ett tecken på social utveckling kan vara att en av mina söner är platschef för ett större konsultbolag inom datateknik och den andre sonen är civilekonom och arbetar som ekonomisk reporter för ett globalt företag som arbetar med dataprogram inom finansiell information.

Med den kolossala utveckling som nu sker inom datateknik så är jag mycket tacksam över att jag nu är pensionär!

4825 Åke Rinneby

Vårdförbundet har kommenterat Åkes arbete och skrivit följande:

Sjukhusingenjör Åke Rinneby funderade på hur personalen på ett lättbegripligt sätt skulle fås att lära sig mer om de tekniska sammanhangen och på så sätt kunna känna sig säkrare i sin yrkesroll. Under tiden har användningen av komplicerade apparater ökat mer och mer utan att de som skulle använda dem fått mer teknisk utbildning i sina grundutbildningar.

Med den moderna multimediateknikens intåg kom medicinteknikern Åke Rinneby på en lösning. Resultatet blev ett interaktivt program för vårdpersonal. Multimedia innebär ju att man använder sig av både bild, text, ljud och kanske video. Interaktivt innebär att den som använder programmet själv klickar sig fram.

Programmet heter CeDric en grundläggande utbildning i teknik och medicinteknisk säkerhet. Den tar upp el, gas, strålning, mekanik, regler och rutiner och övningar.

53-or fortsätter med sina egna träffar

Som tidigare skrivits om (Propellerbladet 2013) ordnar 53-orna sina egna träffar vartannat år och nu senast i maj 2015. Medelåldern bland 53-orna är ansevärliga 78 år, men detta hindrar inte att lust och ork finns kvar hos en stor del av klassen för att delta.

Denna gång hade 5310 Olle Jonsson, 5314 Leif Lindberg och 5322 Harald Stureson tagit på sig ansvaret att ordna med träffen. De hade funnit en helt förträfflig och underbar plats som träffpunkt, nämligen Sigtunastiftelsen, i Sigtuna. Där kunde man erbjuda logi, mat, samlingslokaler och en omgivning med mycket sevärt, såväl kulturellt och naturskönt som tekniskt.

Veckoslutet fredagen den 21 till söndagen den 23 maj bokades in och inbjudan gick ut till 53-orna i början av året. 9 f.d. elever svarade positivt. Ytterligare några hade gärna deltagit, men hade tyvärr någon form av förhinder. Som vanligt vid dessa träffar var respektive damer också inbjudna. Detta är trevligt och har bevisligen en förhöjande effekt på både stil och stämning. Sammantaget deltog 16 personer.

Ett lagom digert och intressant program hade ställts samman. Av naturliga skäl, med tanke på gruppens bakgrund och närheten till Arlanda, var det mycket flyg inblandat, damerna fick ursäkta.

Ett studiebesök hade nämligen ordnats på Arlanda Flygsamlingar där man fick uppleva en mycket intressant och givande rundvandring med professionell guidning av Jan Forsgren.

Nästa "flygupplevelse" var besök på "Jumbo Stay" dvs. den Boeing 747 eller Jumbojet, som inretts till ett fullvärdigt vandrarhem med boende och servering. Förutom i passagerarutrymmet finns sovplatser i både motorrummen och i cockpiten. Något att pröva med barnbarnen någon gång kanske?

Tanken var att därefter ta en terminalbuss till Arlanda flygterminaler för studiebesök där och lunch på en lämplig restaurang. Tyvärr gick inte terminalbussarna enligt 53-gängets önskemål denna dag, så det blev att återvända till Jumbo Stay och där få ett mellanmål eller fika i noscaféet.

Att strosa runt i den idylliska medeltida staden Sigtuna var också en upplevelse som sitter kvar i minnet och inte minst då att också få sitta och njuta av en kopp kaffe med hembakat dopp i Tant Brun's kaffestuga, som är inrymd i ett 1600-talshus. Här kändes verkligen historiens vingslag.

Maten hos Sigtunastiftelsen var av högsta klass. På fredagskvällen serverades grillbuffé med helstekt gris. På lördagskvällen var det ännu lite festligare med förrätt, varmrätt och dessert. Varmrätten bestod av renytterfilé med potatiskaka, vit sparrispannacotta, lingonchutney och rensky.

På morgnarna stod en rejält tilltagen och god frukostbuffé och väntade.

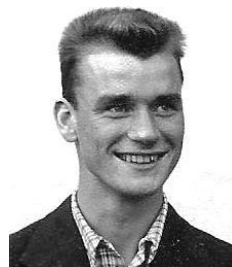
Det blev också gott om tid för gemensam mysig samvaro på kvällarna som kunde pågå till in på småtimmarna. Många minnen kom upp som nu blivit historia och som man kunde skratta gott åt även om de inte var så roliga på sin tid. Tankar gick också till dem som av olika anledningar inte kunde vara med.

Deltagare denna gång var: 5303 Sven o Berit Andersson, 5310 Olof o Monica Jonsson, 5311 Åke o Siv Wijk, 5312 Torbjörn o Inga-Britt Kjellin, 5314 Leif o Monica Lindberg, 5320 Rolf o Berit Lindskog, 5322 Harald Sturesson, 5324 Rune Tellström samt 5325 Jan o Birgitta Welin.

En lyckad träff blev det som smakade mer. Ett stort tack till arrangörerna. Kanske kan man våga önska en nästa träff i Linköping. Flygmuséet där har ju förnyats sen sist.

Kölingared i Västergötland, oktober 2015
5312 Torbjörn "Pajsarn" Kjellin

Mitt liv, 4706 Göran Ekelund

Detta är del fyra av en lång artikel skriven av 4706 Göran Ekelund – fortsättning följer i senare nummer.

System support.

Efter några år på prototyplabbet blev jag tillfrågad om jag ville börja jobba på System Support, som innebar att som expert bistå fältet internationellt och internt, samt vara tillgänglig vid alla telefonsamtal från fältet som berörde såväl hård- som mjukvaran. Folket på fältet kunde alltså inte störa våra systemerare utan måste gå via oss på System support. Vi svarade även för driften av vår Datacentral, som vid det här laget var en nog så imponerande anläggning med 100-tals terminaler. Ytterligare uppgifter var att ge support vid alla mässor och demos runt om i världen. Mycket resor blev det och det tyckte jag bara var trevligt. Man fick se många platser men för det mesta som natt-turist om inte resan innefattade ett veckoslut.

Oljelandet Norge hade alltid bekymmer med service-tekniker, för så fort de fått någon utbildning köpte något oljebolag upp dem, ofta till jobb i oljeriggar till havs. Därför fick vi under långa tider stötta Oslo med tekniker i tvåveckors perioder och det betydde en ledig weekend som jag använde till skidåkning i antingen Holmenkollen eller Norefjäll, som man kom till på ett par timmar med bil. Holmenkollen åker man spårvagn till och åker man skidor en solig söndag där märker man att detta är på gränsen till en helig ritual. Alla åker skidor, i alla åldrar och på alla olika sätt, till och med i hoppbacken.

Norefjäll

Mycket smörgåsar blev det i Oslo för på hotellet var det smörgås till frukost och så fick man bre sina mackor till lunchen och ta med sig, tydligen vanligt i Norge. Men på Datasaab bjöd dom på lunchmackorna, så de från morgonen fick bli kvällsmat på hotellet. Smålänningen i mig levde så här ganska ofta, att äta ute var dyrt.

Ett annat jobb jag minns från den första tiden var när jag flög upp med en Super Cub till Älvdalen för att laga en D5-dator som användes i ett experiment med inriktning av artillerikanoner. Jag klarade inte att laga den på plats så den fick åka med hem och jag missade provskjutningen. Det var synd för min kollega, som varit uppe tidigare berättade vilda historier hur det kunde gå till. Vid en skjutning fastnade en granat i eldröret, den gick inte att rubba. Befälet tog då fram en rejäl trästång som han stoppade in i mynningen och bultade på granaten tills den kom ut bakvägen. Det kan väl inte ha varit en skarp granat?

Vid ett tillfälle skulle jag och en systemerare till Göteborg och fixa med en prototyp som inte fungerade. Det passade bra så jag bokade in ett plan från Flygklubben för ändamålet. Jag gjorde det lätt för mig och följde järnvägen sista milen till Göteborg när TL kom in och meddelade att vi skulle anmäla oss vid en bestämd position. Jag var inte säker på var vi var så jag sa till min passagerare att jag flyger lågt över nästa station så läser du vad stationen heter. Det funkade bra och vi kom fram som vi skulle.

Vid något tillfälle skulle jag arbeta en vecka på vårt kontor i Bromma, och på grund av något evenemang var alla hotell i Stockholm fullbokade. Det löste sig genom att jag pendlade med flyg varje dag mellan Linköping och Bromma, där jag till och med kunde promenera till jobbet. Det var obetydligt dyrare än hotell och traktamente, och det fanns dom på kontoret i Bromma som hade längre restid än jag.

Ett toppenjobb dök upp igen, till USA. Vi skulle via Citi Bank i New York anpassa och installera den första sedelutmataren över huvud taget i USA. Tala om att vi var spända och stolta, det lilla gänget som gav sig iväg på detta äventyr. Sedelutmataren var utvecklad av Lundbergs i Stockholm och datorkraften höll vi med. Hela det här äventyret blev en enormt lärorik händelse, både privat och framför allt datamässigt. Sammanhållande för gänget var en trevlig och duktig kille som hette Sandy Coon, infödd New York-are, ungsman dessutom och anställd

av Citi Bank. Han skulle jag senare jobba ihop med på samma jobb, men då i Australien. En annan kollega jag mötte hette Karin, och henne skulle jag senare arbeta mycket tillsammans med i Saudiarabien.

I första hand monterade jag ihop min dator, en D16/30 som var nödvändig för att kompilera programvaran till den D16/10 som satt i sedelautomaten. Problem direkt, mina skivminnen var på 220 volt, 50 Hz och det går inte i USA. Ampex kunde inte leverera nya förrän om 3 veckor och så länge kunde vi inte vänta. Det blev att bygga ett eget elnät. Jag fick tag i en telefonkatalog och började ringa till firmor som hyrde ut orkesterförstärkare, och med en tongenerator, två häftiga förstärkare och två stora transformatorer ordnade det sig. Man fick starta ett skivminne i taget och reglera pådraget successivt genom att kolla utspänningen, som var en perfekt fyrkantsvåg (är normalt sinusformad). Citi banks kontor ligger på södra änden av Manhattan, endast 100 meter från Börsen, och mitt datorrum låg på 26:e våningen och det var inte stort och det fanns redan ett antal datorer där. När jag fått in min dator blev det mycket trångt och varmt, det blev för varmt för att datorerna skulle fungera, så nu blev det nödvändigt att installera ett luftkonditioneringsaggregat. Det var lättare sagt än gjort, för nu blev elnätet överbelastat. Med bankens ansvarige elektriker till hjälp fick jag dra upp en ny stigarkabel från källaren i ett kabelschakt.

Några veckor senare fick jag installera ytterligare en D16/30, som reservmaskin, denna gång i Grand Central Station. Vill minnas att det fanns 16 hissar i lobbyn, och det gällde att välja rätt för att komma dit man ville.

Vi bodde på Summit Hotell på 53:dje gatan så vi åkte tunnelbanan till jobbet och i morgontrafiken var det trångt, packade sillar i en konservburk stämmer som beskrivning. Det blev oftast sena kvällar och då var det bättre med plats, men då hände andra saker. En gång vid midnatt mötte jag en som kom cyklande i tåget. En annan gång fick jag en närgången svart hora efter mig, hon såg eländig ut och hade nog

inte varit inomhus på länge. Mina två polare hade jätteroligt, det hade inte jag och det hjälpte inte att byta vagn, hon följde efter. Till sist tryckte jag mig ner mellan polarna och då gav hon sig iväg. Det kunde hända att vi gick hem även efter midnatt, och då var det spännande att passera Little Italies slumkvarter med öde gator åt alla håll.

En av kompisarna var foto-intresserad, helst i unika miljöer och vinklingar, och en sådan plats hittade han bland alla utslagna fyllon som låg på de breda trottoarerna på Bowery Street, alla med sina bruna papperspåsar med spritflaskorna i. Han kröp mellan dem och tog bilder ur alla tänkbara vinklar och jag var övertygad om att vi skulle åka på stryk. Bosse fick sina bilder och vi klarade oss bra, troligen för att de flesta fyllona hade inte klarat av att resa sig.

Över veckosluten kunde vi låna firmans servicebilar och turista till olika platser runt om, t. ex. Washington och Newport. Med Karin var jag en gång på väg till Niagara, men vi fick ge upp halvvägs, det blev för långt att åka över en weekend.

En gång fick jag en fredags morgon veta att banken skulle ha en viktig demo av systemet redan på måndag. Till dess ville man ha in ett nytt program från Linköping till sedelautomaten, och det programmet skulle brännas i PROM:ar (Program Read Only Memory). Vi hade vare sig program eller PROM eller brännare i New York, och i Linköping var det ju redan fredag eftermiddag. De amerikanska killarna på banken sa att det går inte, vi får köra med det gamla, men jag tyckte att vi kan försöka. Jag ringde komponentansvarige Kjell i Linköping, som drog igång för fullt. PROM:en brändes på eftermiddagen och han visste att en SAAB:are i Jönköping skulle till Boston på söndagen, så på lördagen bilade han till Jönköping med komponenterna. På söndagen tog jag flygande pendeln till Boston och mötte killen och på måndagen körde vi en lyckad demo.

Vid en annan demo som skulle ske i en riktig bank, ute bland kunderna, blev det väldigt sent innan vi var klara att flytta automaten, klockan var midnatt Enligt

våra amerikanska tekniker skulle det inte gå att flytta grejorna så sent, vi måste ha en passersedel till skyskrapans vakt, signerad av bankdirektören, för att få bära ut dem, och vår skåpbil var dessutom för liten. Lagom envis och en aning förbannad signerade jag passersedeln själv som tf bankdirektör och med öppen bakdörr i bilen och två man som höll i datorn på de sönderkörda gatorna gick det bra. Men jag blev inte populär hos en del av Datsaabs USA-tekniker efter det tilltaget, så här gjorde man bara inte.

Sandy var en trevlig bekantskap som dessutom kunde staden perfekt, han var ju född i den. Många fredagskvällar samlades vi 4-5 killar hemma hos honom innan vi drog på stan, trevliga jazzklubbar och barer i Greenwich eller några andra bohemiska ställen. Sandy hade också några poäng i vinkunskap från universitetet, så innan vi åt var vi inne hos en vinhandlare och köpte några flaskor som vi överlämnade till kyparen på vår restaurang. Låter konstigt men ansågs helt normalt på den tiden, för vissa restauranger fick inte sälja vin och sprit.

Några riktigt heta sommandagar kom Sandy till jobbet med en hawaiiiskjorta i stället för det vanliga med skjorta och slips, men det tog bara två dagar innan han blev inkallad till direktören och blev tillsagd. Det var noga med klädseln.

Jag fick ju senare förmånen att ha honom som projektledare även i Sidney.

Ett minnesvärt projekt där jag blev inkopplad många gånger låg i en liten stad i södra Tyskland som hette Günzburg. Firman var en stor livsmedelsgrossist, ungefär som vårt ICA. Det stora problemet var att våra tyska försäljare sålt ett alldeles för litet system till det jobbet, men vi lärde oss mycket där nere. Det började med en dator med tre skivminnen på sammanlagt 30 MB och slutade några år senare med 4 datorer och minnen på GB. Vi var många från Linköping som var där många gånger. Bland de anlitate tyska konsulterna var det hela tiden mycket konventionellt, man sa inte Du hur som helst och på morgonen sa man "guten morgen, herrn Ekelund" och handhälsade. En dag överraskade de igen, någon fyllde år och då hade de ställt upp ett par flaskor whisky och några Coca Cola på ett bord, den som ville kunde ta ett glas när som helst. Någon fyllefest blev det dock absolut inte.

Vid ett tillfälle skulle vi uppgradera datorn med större skivminne, men vi hade ännu inte fått fram programvara som klarade det utan med diverse knep kunde vi

kopiera enstaka eller i bästa fall grupper av filer till de nya skivorna, men det tog tid. Jag hade åkt från Linköping klockan sex på morgonen en fredag, och nu fick jag jobba hela natten till klockan tio lördag förmiddag innan det var klart. Om ett par timmar skulle jag få åka med någon till Stuttgart så något hotell ville jag inte kosta på mig, jag gick en runda på stan i stället och hamnade efter ett tag i en kyrka, satte mig i en bänk och somnade direkt, det var inte så bra för efter ett tag kom det någon som väckte och körde ut mig, ännu en erfarenhet rikare.

Günzburg

Ytterligare en gång kom jag till Günzburg på ett dramatiskt sätt, mitt under Hannover-mässan. Det var så att under mässan hade vi anlitat de svenska fotbollsproffsen Benny Wendt och Ronnie Hellström som publikdragare till vår monter. Dom skulle spela fotboll på söndagen i Bremen, och jag och en kollega Björn fick ett par fribiljetter till matchen, på hedersläktaren, så vi lånade en bil och stack dit. Det var 30 000 åskådare på stadion, Björn och jag satte oss tillrätta och tyckte att detta var toppen när det ropades i högtalarna, på tyska så klart. ”Finns de svenska herrarna Göran Ekelund och Björn Nordström bland publiken så kontakta genast speakerhytten, för allt ljus på Hannovermässan har slocknat.” Mobiltelefon var ännu inte uppfunnen, så vi fick springa iväg, under mycket stor förvåning. Av min tyske servicechef fick jag beskedet att snarast ge mig iväg till

Güntzburg, de hade stora bekymmer. Men hur var det med lyset på Mässan då? Jo, så sa dom för att annars hade det inte gått att få fotbollsarenans ansvariga att ropa i högtalarna. Jag beslöt dock att åka nästa dag, alltså måndag morgon, med tåg en bit för under Mässan är allt flyg till och från Hannover utsålt månader i förväg. Väl tillbaka på våra sittplatser frågade grannarna hur det var med ljuset i Hannover och vi sa att det var mörkt men de får vänta tills efter matchen. De två tyskarna tittade på oss, sen på varandra och skakade på huvet, galna svenskar tänkte dom säkert.

Måndag morgon måste jag upp halv fem på morgonen för att hinna med mitt tåg, och blev imponerad av min värdinna, hon steg upp och bjöd på frukost så tidigt. Som tekniker på mässan får man alltid bo i privatrum, och jag hade skrämt upp min värdinna, en singeldam omkring 35-40 år ordentligt ett par nätter tidigare. Datasaabarna på mässan hade haft en trevlig helkväll på Münchenerhalle, med massor av öl, mat, flera orkestrar i läderbyxor osv. Ett tag efter midnatt tog jag en taxi hem till mitt rum som låg i ett stort hyreshus med låst ytterport. Då som först saknade jag mina nycklar, jag kom inte in. Inget telefonnummer, inget annat sätt att komma in, och efter all ölen var jag lindrigt sagt i behov av en toalett. En bit ner i gatan såg jag några stora granar i en trädgård, det fick duga. Medan jag stod där och kissade kom en taxi och parkerade utanför min port, och nu fick jag brått. En ensam dam stod och fumlade med sina nycklar när jag kom springand i full fart. Hon försökte stänga dörren snabbt efter sig, men jag lyckades få in en fot innan dörren slog igen, och hade rejält med tur, damen var min värdinna, nu halvt i chock. Hon lugnade snart ner sig och mina nycklar låg kvar på rummet. På morgonen dagen efter kom nästa chock. Halvvaken och en aning bakis satt jag på toalettstolen och filosoferade om mitt elände då jag behövde vatten, det gick att vrida på kranen sittande. Ett vrål som av ett reoplan med EBK alldeles bakom ryggen, och jag kom upp från toan snabbare än Torparn blev utskjuten ur sin J29:a. Det var en stor Instant Heater, en gasbrännare som startade så fort man vred på vattenkran, jag har aldrig sett något sådant varken förr eller senare. Det borde funnits en varningsskylt.

En morgon när jag kom till kontoret i Güntzburg stod det över 20 lastbilar i en lång kö på gatan. Datorn hade sparat ur och kallat alla bilarna på en gång, och det fick droppen att rinna över för den datoransvarige killen, en mycket rejäl och ordningsam tysk gentleman. Han fick ett nervöst sammanbrott och de fick skicka

honom till psyket som akutfall. Det hände då och då att den killen kom stickande med ett par konjaksflaskor i en kartong när han var nöjd med mitt jobb. Sådana varor ingick ju i hans normala sortiment på lagret.

Vid ett tillfälle fick jag en resa till Tromsö, längst upp i norra Norge. Det var bråttom, så det var nödvändigt att resa nyårsdagens morgon, och när jag kom fram såg jag massor med snö överallt, men ute i fjorden var mängder av vindsurfare i full gång, det såg kyligt ut och på andra sidan bron var det full fart i slalombacken. Hurtiga norrmän hade man ju hört, men det borde finnas gränser även för dem. Det var ett svårfunnet fel i deras dator, så det tog några dagar att hitta ett felaktigt inkopplat motstånd i en termineringskontakt, vilket gav mig tillfälle en kväll att hyra ett par skidor vid slalombacken. Vädret var miserabelt med hård blåst och snöslask och jag frös så pass att jag fick spy i backen, först då fattade jag att det var dags att bryta. Min norske vän berättade senare att till helgen skulle han och hans kompisar ge sig upp på fjället med snöskotrar för att tälta och fiska. Med bensin till skotern och sprit till lampor och deltagare var det inga problem med snö och kyla, men det är nog inte många sydlänningar som håller med.

I Wien hade vi några datorer som jag också hade ansvaret för, och även om de inte gick fel så erfordrades det preventiv service med några månaders intervall, och det gav mig möjligheten att då och då åka till Alperna fredag eftermiddag, åka skidor över helgen och sen jobba på måndagen. Vid ett sådant tillfälle kom jag till Zürich fredag kväll, snabbt ner till järnvägsstation som ligger vid flygplatsen och frågar efter en biljett till en plats där man kan åka skidor. Killen i luckan talar om att det går ett tåg om 10 minuter till en bra plats så jag köper min biljett och springer. Vad platsen heter har jag glömt men den låg högt för sista milen gick det på kugghjul, och klockan 11 på kvällen stod jag där på station men utan rum. Byn var inte stor och väldigt lugn, jag såg inte en kotte på gatorna och inget hotell heller, men plötsligt öppnades en dörr till ett litet ställe så jag kunde smita in och fixa mitt logi. Det blev ett par fantastiska skiddagar med massor av sol och snö, men på måndagen hade jag ett sönderbränt ansikte, men det kunde det vara värt.

I Wien hade jag alltid rum reserverat på lyxhotellet Continental, och det gillade jag inte, dels var det alltid för varmt, dels tyckte jag mig smyga efter väggarna i

den stora och vräkiga lobbyn så var jag kvar flera dagar så bytte jag till ett mindre hotell. När det blev för varmt i den jättestora sängen tog jag alla fyra kuddarna och bäddade med dom i fönsternischen, för där kom airconditionsluften in. Det blev betydligt svalare och på köpet fick jag fin utsikt för utanför ligger stadsparken med en vacker staty av Johan Strauss. Vad dom tänkte som såg mig därifrån vet jag inte men det går nog att gissa.

En annan resa gick till Madrid, vad jag gjorde där har jag glömt, men jag jobbade till efter midnatt och då kom jag inte ut, en gallergrind var låst. Den enda jag kunde ringa var direktör Soya som sa; Ta dig en drink på mitt kontor så skickar jag min sekreterare genast. Trevlig direktör. Vid ett annat tillfälle i Madrid jagade jag ett hotellrum sent en kväll, och fick tag i ett på vinden på ett litet ställe. Det var bergis 35 grader varmt på rummet, så jag släpade ut en stor dubbelmadrass på balkongen och sov gott utomhus den natten. Några dagar senare när jag skulle åka hem var flyget fullt, jag fick ingen plats. Soya ringde bara det spanska flygbolaget och sa: ”Jag köper flyg av er för si o så mycket om året och nu begär jag att ni slänger av någon amerikansk turist, Ekelund ska bara hem.” Jag hörde när han ringde och det funkade!

Vid ett tillfälle trampade jag runt i Paris sent en natt när en italienare prejade mig med sin bil, en liten snygg cab, han drog en historia om att han varit på modemässa i Paris, pengarna var slut och han behövde så pass att han kunde köpa bensin till hemresan. Han hade ett par mockaskinnskappor kvar som han ville sälja mycket billigt, någon hundralapp styck. Jag svalde kroken och köpte två kappor som passade mina flickor, smög ner till Seinekajen, packade upp mina kappor, de var skitsnygga men materialet var undermåligt. Funderar fortfarande på hur det hela gått till, det kanske var stöldgods?

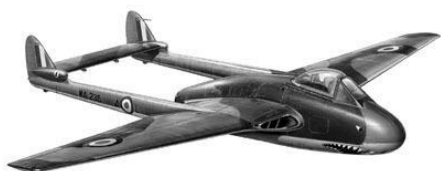
Fortsättning följer i nästa års Pb.

4706 Göran Ekelund

Det var så det började

Redan i tidiga tonåren var mitt flygintresse stort. Byggandet av flygplansmodeller av alla de slag avklarades på löpande band. Tänk – när ”Revells” plastmodeller kom på 50-talet – vilken revolution det var. Skalsmodeller i plast som limmades ihop färglades och klisterdekaler sattes på plats.

Jag har faktiskt provat att köpa ”Revells” modeller till mina barnbarn idag utan att någon större framgång kunde märkas bland dagens dator- och TV-spel.

En julafton utan en plastmodell eller en teknicklåda på önskelistan var i min tonårsvärld uteslutet.

15 år gammal sökte jag till ett flygpojksläger i Uppsala, 35 mil hemifrån.

Jo, det skulle gå bra så föräldrarna, faster Märta i Stockholm kunde ju möta dig på Stockholms central och se till att du kom på uppsalatåget.

Så fick det bli. Läste noga igenom utrustningslistan de hade sänt med i antagningsbrevet.

Dagen kom då det var dags att köpa tågbiljett och ge sig iväg på smalspåret från Tuna i Småland till Västervik och byte för att komma till stambanan i Norsholm. De två tågbytena innan Stockholm klarade jag av alldeles själv.

Väl framme på Stockholm Central mötte faster Märta upp och vi hann faktiskt att äta en lunch tillsammans innan det var dags att kliva på uppsalatåget.

Vid Uppsala station stod en militärbuss och samlade upp oss flygpojkar och körde till flottiljen F16.

Nu började ett sommaräventyr som skulle vara i tre veckor som jag aldrig kommer att glömma. En upplevelse som en landsortspojke på 15 år långt hemifrån inte hade varit i närheten av tidigare.

Naturligtvis var höjdpunkterna de två flygpassen med Sk16, där unga fältflygare gjorde allt för att man inte skulle kunna stå upprätt när man hade landat samt att man hade en välfylld spypåse i handen.

Nåväl, det onda glömmar man fort glädjen att få vara i luften tog överhand.

Vad gjorde vi mera? Jo, vi fick en bra inblick i de dagliga rutiner på en flottilj.

En utflykt till skogen i Tierp med övernattning i militärtält och diverse övningar i

överlevnad.

Vi ägnade mycket tid till att bygga segelplansmodeller som vi sedan tävlade med mot varandra. Jag vill minnas att jag byggde en "Gladan" som gled riktigt bra.

Efter den sommaren var flygintresset om möjligt ännu större och man började att fundera på hur man skulle få en framtid i flygvapnet.

Fältflygarutbildning kunde man på den tiden söka till direkt efter fullgjord folkskola. Det var dock inte möjligt att övertyga mina föräldrar om att det var ett bra val. Alldeles för farligt. Man får betänka då att på 50-talet var det väldigt många flygolyckor med militärplan.

Vad fanns det då för andra inkörsportar till flyget?

En dag dök det upp en annons i dagstidningen om en 4-årig utbildning till flygplansmontör, telemontör eller instrumentmakare på Kungliga Flygförvaltningens Verkstadsskola i Västerås (FFV).

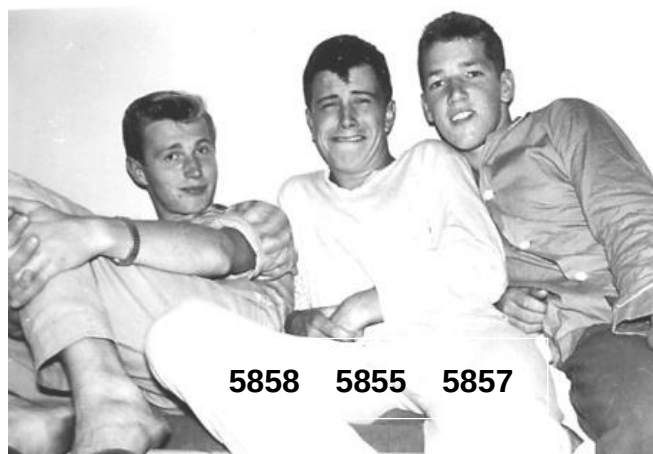
Ansökan skrevs och jag blev kallad till en test som jag inte hade en aning om vad det skulle betyda.

Efter testen berättade jag hemma att testen var jättesvår och att jag började fundera på att söka till en bilmekanikerutbildning i stället.

Förvåningen var stor när det kom ett brev som sade att jag var antagen till den 4-åriga utbildningen i Västerås.

Så fick det bli, den första drömmen var uppfylld.

5858 Åke Tedesjö

En vit vecka i marktelereparatörernas liv

Artikeln är skriven av 5205 K-G "Egon" Andersson och har till vissa delar varit införd i TIFF nr 1 1988.

En telereparatörs arbete är för många en ombonad finliraraktivitet som med fördel kan bedrivas med vita handskar till den oftast vita rocken. Det enda miljöhotet är lödkolven och möjligen tvättspriten som båda vid oaktsam användning kan ge hudrodnader.

I denna idyll ska vi nu följa två marktelereparatörer på uppdrag under en februarivecka. Vad som skildras är i sin helhet sant men kan i enstaka detaljer vara troligt eller förmodat (jämför motsvarande uttryck i ubåtssammanhang). Händelserna utspelas inom Milo ÖN och de personer som vi skall följa tillhör Övre Norrlands Militärområdes verkstadsförvaltning (VFÖN) miloverkstaden i Luleå.

Sista smörjelsen

Vi samlas en tidig måndagsmorgon hos produktionsingenjören för att få sista smörjelsen.

De lyckligt utvalda är marktelereparatören Johan, en stor trygg norrlänning och hans hjälpreda, den värnpliktige elmekanikern Erik.

De ska under några dagar utföra reparations- och kompletteringsarbeten på telenätanläggningar. Med hjälp av bil med skoter på släpet skall de ta sig fram till de olika arbetsplatserna. Skotern står redan på släpet och bilen är packad med utbytesenheter, instrument, verktyg m.m. det sista som skall medföras är handlingar och nycklar.

2X5 kg nycklar i byxfickorna

Jag har många gånger undrat varför marktelefolket, som färdas så många krokiga och halkiga mil under årets alla dagar inte drabbas av fler olyckor. Lösningen till detta fick jag i ett TV-program där en arkeolog visade olika kulturers fetischer och gemensamt för de effektivaste var rassel och skrammel. Har Du hört en telereparatör bärande på alla sina anläggningsnycklar?

- Tala om skrammel!

Dessa nycklar skyddar de även mot synd, ty vem går på dans med fem kilo nycklar i byxfickan?

Nyckelhög. Foto K-G Andersson.

Stora avstånd

Våra vänner kommer äntligen iväg. Första uppgiften är reparation av en radiolänkanläggning 15 - 16 mil upp i landet. Det har snöat under helgen och snöröken är besvärande. Längre in i tillkommer ren- och älgfaran så det är svårt att hålla U80 normens hastighet d v s 70 km / tim.

Välbehållna når de den parkeringsplats där skoterfärden skall påbörjas. Det snöröjs nämligen inte till alla anläggningar kostnadsskäl. Skoter och skotersläp lastas av och utrustningen placeras på släpet varefter plogkarmen utefter vägkanten forceras och kursen ställs norrut.

Avbruten skoterfärd

Ganska snart går det upp för våra vänner att detta inte kommer att "gå vägen" så att säga. Likt en tidigare citerad u-båt söker skotern att gå under ytan. Den halva metern av nysnö som fallit bär inte ekipaget som därför ligger alltför lågt. Under stort besvär räddar man sig tillbaka till vägen.

Turligt nog är bilen utrustad med en s.k. "TSBN-radio" – en egen kommunikationsbilradio som når hem från en stor del av sektorn. Sektionsföreståndaren rings upp, det har visserligen blivit lunch, men han har alltid en bärbar telefon med sig och svarar därför alltid. Efter några signaler börjar oron gripa kring sig – tänk om det är så att han har förlagt sin telefon, det har hänt. I sådana fall brukar han ringa upp sig själv, gå runt postfack och kylskåp med nedböjt huvud lyssnande efter en ringande telefon, likt en maskletande koltrast på min barndoms gräsmatta – tills rymlingen är återfunnen.

Repgrupp med helikopter

Farhågorna är lyckligtvis överdrivna och den önskade kontakten etablerades. Man får direktiv att fortsätta till nästa anläggning. I morgon skall man sända ut en ny reparationsgrupp med F 21's helikopter till den felande länken. Det är drygt 20 mil till nästa ställe och dagen redan långt liden, varför man åker till förläggningssorten. På hotellet lämnar våra vänner den obligatoriska IHF-blanketten och får var sitt undanskymt rum att lida hotelldöden i. IHF står för Inrikes Hotell och konferensbeställning Försvaret, men verkar betyda "Inte Hotellets Finaste" eftersom man oftast får mindre bra rum på respektive hotell.

Mot nya djärva mål

Pigga och raska slukas 10-kronorsfrukosten och snart är man iväg mot nya djärva mål. Ny parkering, ny av- och pålastning och sedan iväg. Här är andra snöförhållanden och den väg man följer är flitigt använd av andra skoterförare så det går fint att ta sig fram. Det blåser en del och snön driver. Efter cirka en kilometer måste Johan justera sina skoterglasögon och släpper därför en kort stund gasreglaget. Nu är det så att ingenting på VFÖN går på tomgång – inte ens skotrarna, varför motorn stannar. Nåja – ett raskt drag i startsnöret skall väl hjälpa! Så icke denna gång! Det är dessutom så att den fjäder som i spänd förväntan skall sluka startsnöret har tappat aptiten och snöret faller slappt till marken.

Johan har som de flesta norrlänningar egen skoter och kan således fixa det mesta själv. Det exemplar som han nu tvingas meka med är dock betydligt äldre än hans egen och bör möjligen platsa på Allmaterial till vrakpris så att säga!

Så småningom återtas den avbrutna färden och man når fram till arbetsplatsen.

Anläggningen har ett kort inslag med tak. Under taket har renar med förkärlek brukat ligga och mysa vilket förorsakar föroreningar. För att få bort denna olägenhet har därför två höga grindar monterats, grindar som man före vintern brukat ställa upp när renarna har flyttat till annan ort.

I år blev grindöppningen tyvärr inte gjord och utrymmet bakom grindarna är i stort sett snöfyllt och dessutom går drivan en bra bit utanför också.

Skoter med släp för markteleunderhåll. Foto via FMV.

Skottår

Mellan taket och grinden gapar dock en smal springa – men här måste skottas! Johan har krafterna och soldaten kroppen och i samverkan och med visst våld på grinden skjuts Erik in under taket med en bilspade i handen. Erik ska skotta inne och Johan utanför. Det inre arbetet är inte så lätt för snön kan inte kastas ut utan block måste skäras ut och staplas längs väggarna så gott det går. Johan har snart fått fart på sin andel av drivan men när han kommer närmare grinden slår spaden emot vid ett kast och en fläskläpp med blodvite uppstår – den här dagen har börjat bra.

Svettiga och delvis blodiga efter ivrigt skottande står man äntligen inför näst sista hindret – trädörren med TC-jalusin. Typiskt nog har snön även trängt in bakom denna ridå och eftersom dörren går inåt måste våld brukas. Med ett brak går dörren av på mitten men nu är man i alla fall framme vid ståldörren. Själva uppdraget klaras av snabbt som vanligt och återfärden anträds. Naturligtvis

stannar skotern två gånger på återfärden men nu behövs bara tändstiftsbyten tillgripas.

Höstbesvär

Johan hinner i alla fall berätta för elmeken att förra hösten efter ett kraftigt blötsnöfall försökte man ta sig upp med en fyrhjulsdriven bil till anläggningen. På ett par ställen låg fällda träd över vägen och som måste kapas och med bogserlinans hjälp dras från vägen.

När sedan branten skulle forceras – den ligger alltid efter en brant sväng – var farten inte tillräcklig varför det blir stopp. Med låsta hjul kanar ekipaget bakåt cirka 100 meter innan det stannade och som tur var på vägen.

Varför – herrar vägbyggare – är alla länkvägar lika dumt konstruerade d v s tvär sväng innan det bär brant uppåt. Det är svårt att få fart uppåt och utför är det lika knepigt att hålla farten låg nog för att klara svängen.

De elbelysta skidspåren är förresten lika vansinnigt konstruerade – brant nerför – tvär böj! Ha! utbrister nu någon, ska en skåning säga, han har inte i skidspåret att göra! Möjligen sant men jag skall be att få tala om att jag ofta ligger tillsammans med "infödingar" i dessa böjelser och då är vi överens - detta strider mot de mänskliga vettigheterna!

Merbekymmer

Efter en normal arbetsdag på onsdagen skulle en ny sorts anläggning besökas på torsdagen – en nergrävd kassun.

Denna gång gick det bra att komma fram med skotern till masten för i övrigt syntes bara en jämn snöyta. Efter en del beräkningar och sonderingar påträffas lådan kring nergången. Skottning igen, av med lådans lock och upp med järnlocket. Instrument och utrustning firas ner med rep, men hur göra med luckan? Stänger man den finns risk – om det blåser och snöar – att inte få upp luckan och man blir fången tills våren kommer. Denna gång var vädret nådigt så det gick fint att stänga den och modifiering är snart införd och som tar bort inpasseringsproblemet. Än en gång går tankarna till konstruktörerna – har de kläckt idéerna på Mallorca.

När våra raska reparatörer åter är hemma får de höra att visserligen kom

helikoptern fram på tisdagens morgon och släppte av Per och Sture men under dagen drog det igen totalt.

Våra helikopterförare flyger när det är så dåligt väder att t.o.m. korpen får gå men den här gången fick man ge upp. Per och Sture fick tillbringa kvällen och natten i en miljö som t o m var sämre än vad en IHF-blankett kan framkalla. På ett hårt anläggningsgolv utan mat och vatten inväntades bättre tider och det var två mörtögda trötta fångar som befriades på onsdagsmorgonen. Vi lämnar nu den tänkta arbetsveckan och skall istället titta på ett par andra företeelser rörande marktelefolkets arbetsmiljö.

Tema med många variationer

Det här rör sig först om avträdesmöjligheterna på våra anläggningar, ett tema med många varianter, även det enklaste behov kan vålla bekymmer.

I de fall det är olämpligt att kasta vattnet inne, d.v.s. då toalett saknas, är man hänvisad till samma ställe som lärkan - att drilla ute. Det är då det inte bara ett estetiskt vinterproblem genom de gula fläckar som uppstår nej hälsan, ja rent av livet kan vara hotat. Minst två fall känner författaren till där livet faktiskt stått på spel. Båda fallen härrör från äldre radiolänkanläggningar där en ensam förrättningsman tvingats ut för att lätta på trycket. Kvarvarande övertryck i anläggningen hjälpte då till att slå igen mellandörren med "smäcklås, och utesluta vår man från värme, trygghet och samband. Med flera kilometer till närmaste hus eller trafikerad väg, minus 10 grader och bara skjortan på överkroppen kan man hålla sig för det mesta. I dessa två fall gick det trots allt bra men ... I övrigt kan vi granska de kvarvarande alternativen. Den första, och bekvämligaste, med tyvärr inte den vanligaste varianten är vattenklosetten. Den förekommer nästan enbart på de hotell som våra uttröttade medarbetare tvingas att genomlida sina nätter i.

Nästa variant i status är pack- och mulltoan. Den förstnämnda efterlämnar vid slutförvaring ett antal plastpåsar som måste tas omhand, och det är inte särskilt roligt att på ojämna Norrlandsvägar ha en påse avfall drivande omkring bland verktyg och instrument.

På tal om dåliga vägar hörde jag på radion för något år sedan att en timmerkörare från Kalix inte kunde ha sina löständer kvar i munnen på grund av detta. Han

hade första gången lagt dem i unikaboxen, men när han skulle äta lunch var mackorna redan uppätta – så dåliga är vägarna.

De ovan relaterade varianterna av avträden får anses som bekväma och bra jämfört med nästa – torrklosetterna, TC:n. Här kan urskilja tre arter: mindre ventilerade, mer ventilerade och horisontella. Den första är en fristående byggnad med visst skydd mot väder och vind, lyxvarianten har en cellplastsits som känns varm och skön, en bedräglig verklighet.

De mer ventilerade känns igen på att dörr fram och/eller läm bak saknas. Integriteten naggas i kanten men å andra sidan blir besöket effektivare. Den horisontella är värst. Jag har sett träbeläten omkullblåsta och omöjliga att använda medan plastmodellen, den där cylindriska saken, liggande vattenfylld på ”rygg” fortfarande kanske kan begagnas – om enskildhet i övrigt uppfylles.

De sista, mest primitiva varianterna är den militäriska stängen som i stort sett är utrotad vid anläggningarna medan nigsittandet fortsätter. Här uppe är det nödvändigt att minska exponeringstiden, även sommartid – och då för myggen, jag saknar då den gamla flitsprutan. Det var så att flitsprutan vänd bakåt mellan benen och dragen med lugna jämna tag kunde bilda en DDT-dimma som både höll mygg och lukten i schack.

Lunch/fikaställe. Foto K-G Andersson

Matbekymmer

Mathållningen är ett annat problem, det kan vara långt till matställe. Enklarest löses detta med medhavd kost d.v.s. vanligen korv och öl. Förr värmdes vi korv med hjälp av två sladdar med banankontakter som sattes direkt i Porjus via vägguttaget, och i korven. Det gick explosionsartat fort att värma korven men säkringar gick och banankontakterna blev svarta och förstörda, man tager dock vad man haver.

Numera har vi både värmeplattor och mikrovågsugnar att ta med, men det händer ofta, speciellt vintertid att det inte går att köra bil ända fram och då minimerar man packningen. Det kunde även bli dyrt att låna utrustning på plats för att frakta upp prylar, det fick en liten grupp erfara en gång de skulle ta sig fram till anläggningen på "vita blixten". Någon ryggsäck hade de inte med sig men frågade närmaste nybyggare om de kunde få låna en över dagen. Jo nog skulle det gå bra men kom först in och drick kaffe. Efter kaffet tog han fram en väl använd ryggsäck som han överlämnade. När våra vänner kom ut i på gården hörde de avskedsorden från ryggsäcksägaren "det gör ingenting om det ligger en femma i säcken när ni lämnar tillbaka den".

Nu skall medhavd skaffning förtäras också men det kan saknas både stol och bord. Portföljer instrument, förpackningar till utbytesenheter m.m. får i värsta fall bli tillfälliga möbler. Ur kvalitetssynpunktens alla vinklar är detta långt ifrån bra – men det går inte att som japanerna, sitta på golvet, det drar man sig för i dubbel bemärkelse. FMV köpte in italienska campingset som skulle placeras ut i en del containeranläggningar. Det var en polkagrisrandig skapelse innehållande bord och fyra s.k. stolar, två med ryggstöd. Dessa stolar var livsfarliga att sitta på, i varje fall de med ryggstöd för lutade man sig en aning bakåt föll tyngdpunkten utanför stödytan och det straffade fysiken med ett rundslag. Vi hade visserligen själva önskat ett campingset men inte av italiensk dockmöbelmodell.

Specialerbjudande

En tidning har gjort en undersökning som visade att den typiske tjuvskytten var en norrbottning, över 50 år och boende inom "tjuvskyttets gyllene triangel" d.v.s. Gällivare-Pajala-Överkalix. Inom detta område fanns en anläggning vars tillsynsman fyllde ovanstående krav. För många år sedan föreslog han i djupt förtroende att "om jag skaffar en stor djävla frysbox och får ställa den i bunkern

skall jag se till att alltid ha den full med kött, och ni får hämta så mycket ni vill”. Detta kunde naturligtvis lösa råvaruförsörjningen men det tackades vänligt men bestämt nej till erbjudandet. Det var i samma trakter som en av våra helikoptrar hade landat för omkastarfällning i televerkets AT- station. En av besättningsmedlemmarna frågade en passerande pälsmössa om det fanns något systembolag i byn. Svaret kom efter en kort tvekan "Njaa – inte nu längre – det har smullit!"

Vattenfrågan

Vatten saknas på flera ställen, efter toalettbesök eller före lunch går det inte att tvätta av sig. Det har prövats med vattenflaskor men det blir snabbt ett himla liv i dem, som i SJ:s gamla vattenkaraffer. Att ta med sig vatten är en kapacitetsfråga liksom uppvärmningsanordningarna vid transporten. Snö går ju utmärkt att smälta på vintern om den möjligheten finns, men man måste kontrollera färgen för gula och bruna inslag är inte bra.

Nyckelmännen

Tidigare berörde jag nyckelproblemet. Ur arbetsmiljösynpunkt kan denna fråga rent av bli livsfarlig om man inte tänker sig för. Ett allvarligt fall skall jag dra fram som exempel. Vid ett tillfälle blev det panikuttryckning till en länkanläggning för reparation. Två erfarna "länkar" skulle snabbt iväg. Man hade turen att AF 1 i Boden skulle ut på en formationsflygning och hade vänligheten att ta med reparatörerna, det gick inte att köra bil fram för det var inte snöröjt. Väl framme lastar man av och helikoptrarna försvinner. Vid ståldörren tittar båda herrarna på varandra men ingenting händer – ingen har nyckel. Goda råd var dyra för ingen var klädd för lång utomhusvistelse i denna temperatur. Med kunskap kommer man långt, den provtelefon som man hade med sig blev räddningen. Den anslöts i anslutningslådan och sedan "knackar" man ett lågt ATL-nummer på måfå. Den uppringde fick då det underliga uppdraget att ringa till Luleå och beordra ner nycklar med verkstadens egen helikopter. Under väntetiden fick gubbarna hålla värmen med hjälp av en uppgjord eld – tur att en var rökare.

Bilelandet

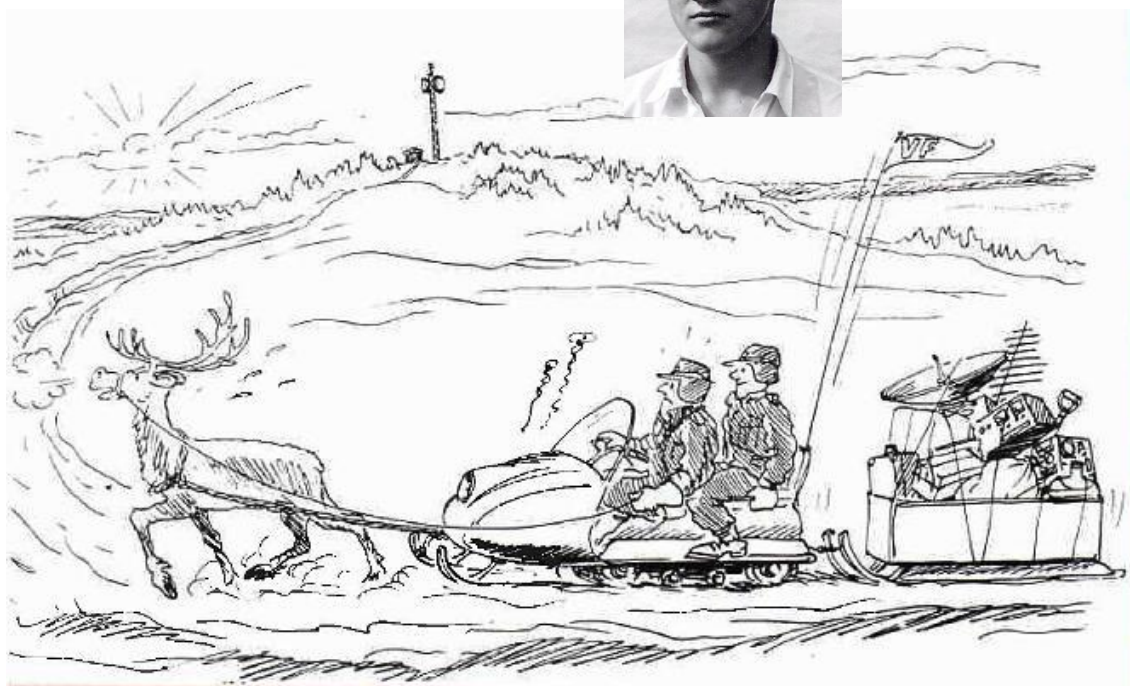
En stor del av tiden tillbringar marktelefolket i bilar. Det har med tiden dock blivit finare miljö i dem, bl.a. bättre komfort, motor- och kupévärmare. Ryggarna

tar i alla fall stryk och till detta kommer andra farligheter som ren, älg och andra djur samt stjärnförarna – skogsstjärnan alltså, som inte lär vara så få. Bilens inre miljö kan snabbt förändras. Det jag tänker på är det kabelreparationslag som vid en transport på något sätt lyckades utlösa en sprayflaska färg (signalröd) i fordonet och fick både inredning och sig själva helt rödfärgade.

Vid ett annat tillfälle, i Gällivare, fick man inte igång bilen på morgonen för det var 40 grader kallt. En Mercedestaxi anlätades för bogsering. När man just fått upp farten sprang en hund över vägen och taxin bromsar till, det gör även släpfordonet, men lite fördröjt även om marktelefolket är snabba. När så linan åter sträcks blir det tvärstopp med den följd att fläkten i taxin skär in i kylaren och vattnet rinner ur. Otacksamhet är hjälparens lön.

Detta var ännu några glimtar från marktelevärlden från både förr och nu. Naturligtvis finns det några problem som måste få en bättre lösning men trots allt så visar gjorda undersökningar att man uppskattar detta arbete, främst på grund av dess omväxling och självständighet. Det är dock ett krympande släkte och ser man inte upp blir de till sist endast historia redan medan de lever och det vill väl ingen – eller?

5205 K-G "Egon" Andersson

Teckningen av Lennart Askelöv FFV Aerotech

Östersundsträffen 2015

Traditionen med en årlig träff fortsätter nu för 29:e gången och är tillbaka till den plats där det började 1987 på Frösön F4 och militärrestaurangen Murklan. Idag heter det varken F4 eller Murklan utan Frösö Park med ett nybyggt hotell och tillhörande konferensanläggning.

Vi som var där: 4704 Sven Björk, 5627 Bengt Håkansson, 5644 Kalle Modigh, 5651 Janne Nowén, 5709 Ture Andersson, 5732 Kjell Landgren, 5740 Lennart Mowerare, 6017 Ulf Hansson, 6047 Lars Nilsson, 6148 Morgan Nöjdberg, 6247 Börje Persson, 6456 Clas-Göran Eidet, 6505 Per-Lennart Andersson och 6643 Göran Olsson.

5732 Kjell Landgren

Vi blickar in i framtiden

Artikeln var införd i Pb 1955

Flyget är något mer än 50 år gammalt 1955. Hur mycket har inte hänt under detta halvsekel? Även om man blott håller sig till flyget så möter en vid bläddrandet i flyghistorien sådana sensationer som Blériots första flygning över Engelska Kanalen, 1909, endast sex år efter det människan för första gången lyfte vingarna till motoriserad flykt bort i USA.

Den första atlantflygningen genomfördes av en herre vid namn Reed och han startade den 16 maj 1919 och kom fram 16 dygn senare – efter en förlängd mellanlandning på Azorerna. Samma år startade den första reguljära flyglinjen. 1927 flög Lindbergh ensam över Atlanten. Redan 1924 hade några oförvägna amerikanska flygare med ett par små Douglasplan flugit runt jorden. Italienaren Balbo och hans flygande armada flög 1933 lyckligt över till USA, en landsman till honom noterade världsrekord i höjdflygning 1938 – 17000 m. Året innan hade ryssarna gjort några uppmärksammade flygningar över polarområdet.

Trafikflyget erövrade världen och blev en allt vanligare form av färdmedel. Flygplanen blev större och erbjöd en lyx man aldrig drömt om. Och så kom 1950-talet med polarflyg och över 50 milj. resenärer per år med det samlade världsflyget.

Hur blir framtiden? Ja, enligt vår värda kollega nere i Köpenhamn – ”Vi flyver” – har bl. a. den kände polarspecialisten Bernt Balchen siat om de kommande 50 åren i den här stilen:

1955: Försöksraketer flyger fyra gånger ljudets hastighet.

1960: Engelskt passagerarplan flyger snabbare än ljudet.

1965: Amerikansk super-jet flyger New York - London på 3 timmar 15 min.

1970: Fjärrstyrd raket landar på månen.

1980: Amerikanska vetenskapsmän landar på månen.

1985: Helikopter genombryter ljudvallen.

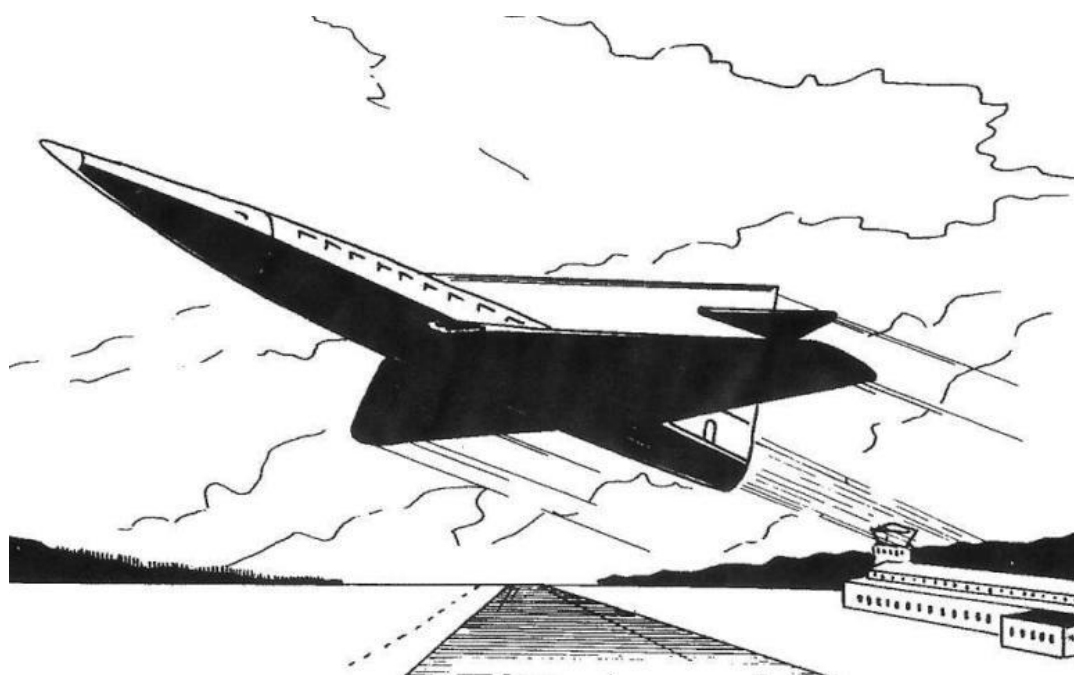
1990: Amerikanskt flygbolag inför fraktflygningar med fjärrstyrda pilotlösa plan.

1995: Amerikanskt militärplan flyger non-stop runt jorden på 3 timmar.

2000: Amerikanskt flygbolag flyger New York - Tokyo via Nordpolen på 1 timme och 50 min.

2005: Rymdskepp gör en framgångsrik landning på Mars.

Vi tillägger – 1975 ser SAS mest berömda plan, en Douglas DC-23C, ut som bilden visar. Det har två reamotorer och rakethjälp för start från mindre flygplatser. Ombord finns plats för 100 passagerare och restiden Stockholm till Los Angeles är 4 timmar. Trafiken bedrivs med en frekvens av två turer om dagen. Och priset har nått en låg och behaglig nivå. Serveringen ombord har man praktiskt taget slopat eftersom man inte hinner servera så värst mycket på den korta flygtiden, speciellt inte på lokallinjerna som angör Söndre Strömfjord – Grönlands största stad på närmare en miljon invånare – samt Winnipeg, den nya Infartaporten till den amerikanska kontinenten.

Vad tycks? Så här 60-år senare ser vi att det inte är mycket som stämmer. Det var en stark övertro på att allt skulle gå snabbt.

Dagens futuristisk idéer säger att 2023 flyger vi till USA på 4 tim med detta monster

5858 Åke Tedesjö

En helt annan historia

2014 var det 50 år sedan vi tog examen på FFV. Det låter inte riktigt klokt. Men det är dagens sanning. När jag fick Propellerbladet kände jag direkt att detta vill jag inte missa. Jag anmälde mig och efterhand tog en plan form i min skalle.

Jag hade kollat väderutsikterna och det skulle bli fint MC-väder.

Min hoj en Kawasaki ZX-12R Ninja årsmodell 2000

Jag lämnar ett vackert Höganäs den 23 maj 2014 och kör mot Åstorp för att komma på E4:an som ska ta mig till huvudstaden. Jag kör via Stockholm och hälsar på min dotter och hennes familj i Spånga. Med jämna mellanrum blev jag tvungen att pausa, tanka och äta lite och det var skönt för de bakre delarna.

Sadeln är inte direkt lämplig för långfärder.

Jag har bott i Stockholmsområdet i sammanlagt 10 år, men har förträngt det mesta. Det var väldigt varmt fredagen den 23 maj och man klär ju sig för att åka i lands- och motorvägsfart, inte att sitta i kö på Essingeleden. Nåväl, där hamnade jag. Svetten rann och det klubbade innanför kläderna. En meter fram, stopp, två meter fram, stopp. Till slut kom jag så fram till väg 275 som leder mot Vällingby och då släppte köerna något. När jag kom fram till dotterns hus tog jag av mig och satte mig i skuggan för att vänta på henne och de två barnbarnen. Vi fikade och grillade och mot kvällen körde jag till Västerås.

Innan jag körde iväg hade jag i mitten av maj varit på vårdcentralen, eftersom jag hade problem med avföringen. Läkaren kom fram till att något var fel och skickade mig till en läkare på Ängelholms sjukhus den 2 juni.

Hon konstaterade efter undersökning att jag hade en tumör i ändtarmen.

Varje år drabbas ca 4200 av tjocktarmscancer och ca 2100 av ändtarmscancer.

Det var ju inget roligt besked. Jag blev Datortomografiröntgad (CT) den 11 juni och magnetröntgad (MRT) den 12 juni. Det hände vid båda tillfällena att den maskin jag skulle röntgas i gick sönder precis innan röntgen skulle göras och jag fick flytta över till andra maskiner.

Den 25 juni träffade jag det läkarteam som skulle operera mig och de hade redan haft en konferens om mig och det var bestämt att jag skulle börja strålningsbehandling i Lund den 16 juli och jag fick även börja ta cellgifter då. I 28 dagar körde jag till Lund och fick behandling. Cellgifterna gav vissa biverkningar och det var ingen rolig period. Den 22 augusti var äntligen behandlingen över och jag hade fått besked om att operationen skulle äga rum i vecka 41. Det blev bestämt till den 7 oktober och dagen innan skrevs jag in på Helsingborgs lasarett.

Operationen tog 8 timmar. Tumören satt långt ner i ändtarmen och jag var väldigt trång i bäckenet, så det gick inte att skarva ihop tjocktarmen efter att ca 25 cm tagits bort. Man fick helt enkelt inte ner det instrument man använder. Jag vaknade upp kl 16:45 och det första jag gjorde var att känna efter var stomipåsen satt. Satt den på höger sida hade man gjort stomin från tunntarmens slut och satt den på vänster sida hade man kopplat tjocktarmen dit. Den satt på vänster sida, vilket betyder att jag får leva resten av livet med en stomipåse. Det var ju bara att acceptera, även om det inte kändes särskilt bra. De hade också tagit bort den lilla stump som var kvar av ändtarmen och sytt igen baken. Min kommentar till detta var: "Då är det ett rövhål mindre i världen".

Jag låg kvar på lasarettet i 9 dagar och den 15 oktober kom jag hem. Det var lite jobbigt i början. Under tiden efter operationen hade jag ryggmärgsbedövning och käkade mycket smärtstillande. Nu har jag försökt trappa ner på det smärtstillande, men har fått problem med att somna på kvällen. Kan ligga i timmar och vänta och

har även s.k. myrkryp i benen. Vilket gör att jag måste ändra ställning hela tiden. Så det blir till att läsa och kolla på TV på natten tills de smärtstillande pillerna gör verkan. Nu har jag fått en ny medicin som ska hjälpa mot myrkrypet i benen. Testade det igår och det kändes bättre, men kunde ändå inte somna. Så det var bara att gå upp och ta ett smärtstillande ändå och efter någon timme somnade jag.

Nu har jag bra koll på byte av stomipåsar, men jag känner mig något handikappad. Måste alltid planera när bytena ska göras och ha med reservpåsar och grejer för bytena. Jag fick göra mig av med alla shorts och finbyxor, de satt för hårt och tryckte på stomipåsen. Får köra med mjukisbrallor hemma och hängslen i jeansen när jag går ut.

Det kan verka tragiskt, men jag lever ju i alla fall och man kommer att ha koll på mig i 5 år för att se om cancern har spritt sig i kroppen. Hade jag väntat i ett halvår med att gå till vårdcentralen hade det kanske varit för sent ...

Kamratträffen 2014 var helt fantastisk. Roligt att träffa några av kamraterna så här 50 år efter examen.

Hälsningar

6146 Torsten Nilsson

Lövudden i förändring

Det har hänt mycket på Lövudden det senaste året.

Redan under 2014 uppstod det en tvist mellan dåvarande hyresgästen, ett bolag som drev hotell och konferensanläggning under namnet Lövudden Konferens. Man var inte överens om hyresavtalet vilket medförde att bolaget inte betalade hyran med motiveringen att KFUM inte uppfyllde avtalet.

Tvisten hamnade så småningom i Tingsrätten där man i sista stund upprättade en förlikning som innebar att hyresgästen fick lämna Lövudden vid årsskiftet.

KFUM å sin sida fick överta alla inventarier som anskaffats av bolaget till hotell och konferensanläggningen.

I januari i år stod alltså KFUM utan hyresgäst men med fullt utrustade lokaler. Man funderade över om man skall driva egen verksamhet eller hitta en hyresgäst?

I dagsläget ser det ut som det blev både och.

Hotelldelen, vårt gamla elevhem, kommer att bli ett HVB hem för ensamkommande flyktingbarn. Övriga lokaler kommer KFUM att driva i egen regi.

Angående HVB-hemmet så är det Västerås kommun som driver detta KFUM hyr bara ut lokalen. Vårt gamla elevhem har under hösten byggts om och försetts med ett modern kök bl.a. I oktober i år har inflyttningen börjat med ca 30 ungdomar. Personal kommer att finnas där dygnet runt. Någon internatförläggning är det inte tal om, som på vår tid, men ändå ett ungdomshem.

Verksamheten i övrigt på Lövudden kommer att drivas av KFUM själva. Kapellet, konferenslokaler, ekonomibyggnaden med matsalar är några faciliteter som finns för evenemangsuthyrning.

KFUMs stora grej på Lövudden är något som heter ”Sommarkul” och är en återkommande aktivitet för ungdomar med seglarskola, lekar bad etc.

Tyvärr pågår en annan tvist då med Västerås kommun, som planerar en båthamn i anslutningen till en båtuppläggningsplats. Om det blir verklighet tas en stor del av Lövuddens strandlinje i anspråk vilket kommer att påverka KFUMs verksamhet.

Framtiden får utvisa vad som händer. För FFVKs del ser det ut som att vår tillgänglighet till Lövudden förbättras genom att vi direkt kan kommunicera med KFUM.

5858 Åke Tedesjö

Föreningsfakta 2015

Nu är det dags igen för inbetalning av medlemsavgiften.

Se bifogat inbetalningskort.

2014 gick det ut en påminnelse till 183 elever som inte betalat 2014 års avgift, av dessa betalade 16 st.

Även i år påminner vi de som glömt att betala genom att markera detta på inbetalningskortet.

Data för aktuellt år	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Tidningen har gått ut till adresser	689	707	712	725	738	757	735	748
Så här många har betalat m-avgift	484	493	515	531	516	542	535	539
Efter en påminnelse så här många		509	533	543	539	560	558	560

Via inbetalningskortet och mail kom det in 46 uppdateringar till vårt register.

Det går även bra att meddela ändringar via e-post.

Lägg inte inbetalningskortet åt sidan.

5746 Rolf Olsson

Inbjudan till kamratträff med årsmöte 2016

Lördagen den 28 maj och söndagen den 29 maj 2016 är det dags för en kamratträff med årsmöte i Västerås.

Träffen kommer att hållas på KFUMs anläggning på Lövudden. Vi kommer där att ha tillgång till huvudbyggnaden med matsalar och Kapellet till söndagens korum. Även stora konferensrummet är intakt där årsmötet hålls på söndagen. Eftersom hotellverksamheten på Lövudden är nedlagd är vi hänvisade till stadens utbud där vi kommer att erbjuda prisvärda alternativ. En separat kallelse med program kommer att skickas ut till alla medlemmar under april månad 2016.

Väl mött den 28-29 maj 2016 i Västerås

Styrelsen

IN MEMORIAM

Sedan föregående Propellerblad har det kommit till styrelsens kännedom att följande personer har lämnat jordelivet.

4116	Erik Wallin	2013-09-06
4406	Bertil Eriksson	2014-12-15
4414	Bertil Bjurshammar	2014-01-14
4603	Henry Enström	2015-02-01
4612	Hans Ljungberg	2015-03-08
4614	Åke Jakobsson	2015-02-21
4713	Arne Persson	2014-06-02
4805	Roland Lindsten	2014-05-27
4910	Leif Meijer	2014-05-03
5116	Sören Johansson	2013-07-27
5223	Ralf Sköld	2014-08-30
55C8	Inge Nodfors	2014-11-28
5641	Gary Lundbladh	2015-04-10
6310	Anders Evaldsson	2015-04-27
PE07	Greta Larsson	2014-08-16
PS27	Frank Stage	2011-10-30

Frid över deras minne

**Rektor
Ove Ahlgren**

**Lärare
5534 L-G Wikström**

**Lärare
Erik von Köhler**

**Lärare
Åke Hamlin**